

MAGYARÁG

Proprietar: „Frima” S. A. inreg. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938Administrator delegat și girant responsabil
Văduva lui PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr Zoltán Eugen

Registru în registrul Publicațiilor: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. - Redacția și admin. Oradea-Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Anglia nyíltan állástfoglalt

HITLER AZ ELZÁSZI HATÁRRA UTAZOTT

London, augusztus 30. A vezető angol miniszterek hétfőn este fontos megbeszéléseket tartottak. Chamberlain miniszterelnök nyolcvan percig tárgyalt Halifaxszal, Vansittarttal, továbbá a külügyi hivatal két vezető tisztviselőjével. Kedden nagyfotosságu minisztertanács lesz. Henderson megvárja a minisztertanács döntését és csak azután tér vissza Berlinbe. Angol vezető körök véleménye szerint mindkét felet olyan módon kellene befolyásolni, hogy használják ki Runciman lord küldetésének jó szolgálatait.

Henderson hétfőn hosszasán tárgyalt Halifax külügyminiszterrel. Később megjelent a külügyminisztérium épületében Massaryk londoni cseh követ, aki 15 percig időzött a Foreign Officeban. Később Sir John Simon jelent meg a külügyminisztériumban. A külügyminisztérium épülete előtt hatalmas tömeg hullámozott még az esti órákban is.

Az angol közvélemény érdeklődése kizárólag a cseh kérdés felé fordult. A spanyol polgárháború és a kínai-japán háború teljesen háttérbe szorult.

Chamberlain a királyhoz utazik

Chamberlain közölte, hogy a keddi minisztertanács után György királyhoz utazik Balmore-i kastélyába. Előbb azonban megvizsgáltatja magát orvosaival, hogy vállalkozhat-e az utra.

„A tornatanár győzni fog”

Prága, aug. 30. Csehszlovákiában fokozott erővel folynak tovább a tanácskozások a nemzeti kérdésekről. Runciman lord titkára kíséretében a roterhausi Hohenlohe kastélyban találkozott Henleinnel, a szudéta-németek vezérével. Henleint Kundt és Frank szudéta-rémet képviselők kísérték. A megbeszélés egy és egynegyed óra hosszat tartott és annak tartalmáról semmi sem szivárgott ki. Egyes hírek szerint azonban Runciman lord meg volt elégedve a megbeszélés eredményével és így a helyzetben kisebb enyhülés állott be. Tény az, hogy Frank, aki a megbeszélés után egy arató-ünrepségen beszédet tartott, némileg engedékenyebb hangot ütött meg és közölte, hogy a tárgyalásokat tovább folytatják, de hozzátette, hogy a párt tárgyalási készsége nem jelenti, hogy a szudéta-németek eredményeket tesznek követeléseikből. A dolgok azonban még jól is végződhetnek, mondotta, ha bizonyos feltételeket teljesítenek.

— A tornatanár — fejezte be beszédét Henleinre célozva, — akin a csehek annyit nevettek, végül mégis győzni fog.

Runciman lord hétfőn előbb

Hodzsza csehszlovák miniszterelnökkel, majd a csehszlovák kormány és a kormánykoalíció több vezető tagjával tárgyalt. Este Runciman egy órás kihallgatáson volt Benes elnök-nél.

Henlein egyébként nem vesz részt a külföldi németek stuttgarti kongresszusán. Ehelyett meg fog jelenni a nemzeti szocialista párt müncheni kongresszusán, amelyre meghívást kapott.

Az angol kiáltványt

Az angol sajtó figyelmét a keddi minisztertanács foglalja le. A jobboldali lapok azt állítják, hogy a minisztertanács ismét nem megy túl Chamberlain és Sir John Simon nyilatkozatán és nem vállal közvetlen biztosítékot Csehszlovákia megvédésére. Más konzervatív lapok szerint a minisztertanács után az angol kormány kiáltványt fog intézni a csehekhez és a németekhez a békés megégyezés érdekében.

A Star azt írja, hogy az angol kormánynak nyíltan állást kell foglalnia és nem lehet tovább kitélni.

Ha 1914-ben Anglia nyíltan hallatta volna szavát, elkerülhető lett volna a világháború — írja a Star.

Az Ewering Standard értekezése szerint

Benes köztársasági elnök a közeli napokban kiáltványt intéz a cseh néphez.

Az elkövetkezendő események

ugyanis próbára teszik a cseh kormány teherbíróképességét és a kormány által kidolgozott messzemenő új tervet a cseh közvélemény elé a kormány nem meri egyedül terjeszteni.

A Prager Tageblatt azt írja, hogy az elkövetkező héten a belső és külső nyomás fokozódni fog Csehszlovákiában. — A Prágai Magyar Hírlap vezércikkben követeli, hogy a cseh kormány új nemzeti tervét azonnal hozzák nyilvánosságra.

A francia kormány hétfőn minisztertanácsot tartott. Utána Daladier az Elysée palotájába ment és egy órás megbeszélést folytatott Lebrun elnökkel. Keddre államtanácsot hívtak egybe, amely a 40 órás munka hét és a nemzetvédelem összhangba hozásán kívül külpolitikai kérdésekkel is foglalkozni fog.

Harcias cseh sajtóhang

A csehszlovákiai Pravo Lidu című lap, a német-cseh viszonyról a következőket írja: „Csehszlovákia békehajlandósága kétségteljesen bizonyított és ami erőnkől kitelik, mindent megteszünk a béke fenntartására. Eppen ilyen erősen el vagyunk azonban szánva arra is, hogy háborút vísszűrjünk. A németeket legjobban mi ismerjük. 1200 év óta harcolunk velük és nem egyszer le is győztük őket.

Hitler az elzászi határon

Strassburg, augusztus 30. A Havas ügynökség hétfői jelentése szerint hétfőn reggel kilenc órakor Hitler kancellár nyolc tábornok kíséretében váratlanul Kehlbe érkezett. Kehl a Rajna mellett fekszik Strassburggal szemben. Hitler kancellár váratlan megérkezése Kehlben, nagy meglepetést keltett. Nem volt semmiféle hivatalos fogadtatás és a lobogókat sem tüzték ki a kancellár megérkezésekor. Az egész kehl rendőrséget mozgósították a rend biztosítására. A határt a látogatás idejére lezárták, Kehl és Strassburg között megszűnt a forgalom. A kancellár és a tábornokok megvizsgálták a kehl hídfő erődményeit, majd tovább utaztak gépkocsin Offenburg felé.

Véres uccai harcok Allahabadban

London, aug. 30. A közép-indiai tartomány fővárosából, Allahabadból véres uccai harcokat jelentenek. A hétfőre virradó éjszaka újból fellángoltak a vallási viharok a hinduk és a mohamedánok között

s több helyütt véres összecsapásra került a sor. Az első jelentések szerint az éjszakai harcok során négyen meghaltak, tízenötven pedig súlyosan megsebesültek.

A rend helyreállítására katonai csapatokat vezényeltek ki. A városban kihirdették az ostromállapotot. Mindenütt katonai járőrök cirkálnak és tömegesen tartóztatják le a verekedőket.

Egy diáklány tűzkatasztrófája

Pécs, aug. 30. Dugovics Rózi 13 éves pécsi diáklány uzsornakávéát főzött testvérei és saját részére. A kávé petroleumgyorsfőzőn készítette.

Mikor a kis lábat a tűzről leemelte,

a gyorsfőző felborult és a lángja meggyújtotta Dugovics Rózi ruháját.

A rémült leány az udvarra szaladt és ijedten sikoltozott segítségért. Mire a házbeliak odaértek és eloltották a tüzet, addigra a diáklány eszméletét veszítette. A kihívott mentők a bőrgyógyászati klinikára szállították, ahol

félóra múlva belehalt égési sebeibe.

Milyen módszerrel lehetne segíteni az emigráns kérdésen

Párisból jelentik: Henry Berenger, a politikai emigránsok ügyét intéző bizottság elnöke, tegnap fogadta Roosevelt elnök megbízottját, Miron Taylornak látogatását. A két politikus együttesen tanulmányozta a politikai emigránsok ügyét. Elsősorban az eviani konferenciáról felvett jegyzőkönyveket nézték át és arról tanácskoztak, hogy milyen módszer alapján lehetne a Németországból és Ausztriából emigrált emberek ügyében eredményeket elérni.

A VIRÁGILLAT NEM ÖLHET

A költemények, szépirodalmi művek gyakran felbukkanó szereplője a gyilkos virágillat. Nemrég egy Lengyelországban történt eset kapcsán még megerősödött a hiedelem a virágillatok veszélyes voltában. Egy lengyel katonára, aki nagy virágbarát volt, a kaszárrya mellett üvegházban rendezett be magának, csupa erősillatú, értékes virágokból. Minthogy az üvegházban mindig meleg volt, ott szokta reggeli fürdőjét végezni. Egy reggel nem jelentkező szolgálatára, társai benyitottak a virágházba s ott találták a kád mellett, holtan. Bizonyos azonban, hogy nem a virágillat, hanem az üvegház fűtőberendezéséből kiáramló szénegáz ölte meg a szerencsétlent. Semmiféle virágillat nem tud ölni. Tartósabb belégzés talán fejfájást, esetleg rosszullétet válthat ki, arról azonban szó sem lehet, hogy a mérgezőgázokhoz hasonló hatást fejtsen ki és akár a légzőközpont megbénításával, akár a vér megmérgezésével, vagy más módon elpusztítsa az életet.

Rendezte a minisztérium a borbély műhelyek vasárnapi nyitásának kérdését

A műhelyek tulajdonosai a munkaügyi felügyelőségen teendő egyéni nyilatkozattal válaszlanak: nyitva tartanak-e vasárnap, vagy nem?

Bucuresti, aug. 30. A munkaügyi minisztérium — végre — magyarázó rendeletet küldött szét a borbélyműhelyek vasárnapi nyitvatartásáról szóló törvény értelmezéséről. A minisztérium rendelete, amelyet a munkaügyi felügyelőségek címezők küldöttek el, a következőképpen hangzik:

„A borbély- és fodrászműhelyek vasárnap délelőtti nyitva tartanak a hétfő délelőtti zárás kötelezettsége mellett. A borbélyműhelyek tulajdonosai vá-

laszthatnak, hogy nyitva tartanak-e, vagy sem vasárnap.

Miután az egyöntetűség hiánya megnehezíti a törvény alkalmazásának ellenőrzését, a munkaügyi felügyelőségek mindegyik városban sorban összehívják értekezletre a borbélyokat és fodrászokat. Ez alkalommal a borbélyok egyéni nyilatkozatot fognak adni arról, hogy optálrak-e vagy sem a vasárnapi nyitvatartási jogra. Az egyéni nyilatkozatok alapján elkészítik a fodrász-

és borbélyműhelyek névsorát, amelyek vasárnap délelőtti nyitva és hétfőn zárva tartanak. Ezeket a táblázatokat az inspektorátus helyiségében kifüggesztik és az ellenőrző szervek rendelkezésére bocsátják. Használóképpen a munkaadókat kötelezik, hogy műhelyeik falára kifüggeszték a nyilatkozatot, hogy nyitva tartanak-e vagy sem vasárnap. Az előbbi esetben ki kell írni, hogy az üzleteket hétfőn délelőtti zárva tartják.

Szeptember 7-én tárgyalják Temesváron a rendelkezési állományba helyezett váradi tisztviselők felebbezését

Nagyvárad, aug. 30. Közöltük tegnapi számunkban Cărpinișeanu Cornel polgármester nyilatkozatát a rendelkezési állományba helyezett kisebbségi tisztviselők ügyéről. A polgármester kijelentette, hogy a temesvári közigazgatási táblai tárgyaláson a város fenntartja álláspontját és a felebbezések elutasítását fogja kérni.

A rendelkezési állományba helyezett dr Voștină János főjegyző és dr Prodan Teodor főügyész felebbezési tárgyalása szeptember 2-ára volt kitűzve Temesváron, Bazilli Mihály villamosműigazgató, Szekes Antal mérnök, volt vízműtelepi igazgató, valamint a többi kisebbségi tisztviselő szeptem-

ber 7-re. A város kérésére most az összes ügyeket szeptember 7-re tűzte ki a temesvári közigazgatási tábla.

A tárgyaláson a várost dr Moise városi ügyész, a tisztviselőket pedig dr Zigre Miklós ügyvédkamarai dékán és egész sereg ügyvéd fogja képviselni.

Egy bizarr jubileum

André Monier, a 75-ik franciagyalogezred közvitéze ünnepi kivégeztetésének 24-ik évfordulóját

Páris, aug. 30. 1914 augusztus 28-án, tehát a világháboru legelején a 75-ik francia gyalogezred, amely az elzászi fronton küzdött és a Hantz nevű magaslatot igyekezett megvédeni a németek elől, visszavonulási parancsot kapott. Ezt a visszavonulást fedezendő hét embert áldozati figurának szemelték ki: egy ház padlásán kellett elhelyezkedniük s franciákra pozícióból, tehát a nemzetközi hadijog védelmező intézkedéseinek odadobásával, tüzelniük kellett az előrenyomuló ellenségre. Mindegy akár elesnek, akár elfogják őket: fel tétlen halál!

A hét gyalogos fogságba került. A következő reggel a 173-ik porosz gyalogezred irodájában gyorsan kikérdezték őket, majd a kis fogolycsapatot a senioresi városháza épületében levő Loy-féle kávéház udvari helyiségébe vezették és háttal sorbaállították őket. A szerencsétleneknek sejtelmük sem volt arról, hogy elérkezett az utolsó pillanatuk. Egy hadisz-

kasz gyalogos helyezkedett el mögöttük s így nyolc-nyolc fegyveres jutott minder halálra.

Abban a pillanatban azonban, amikor a vezénylő tiszt a sortűzre jelt adott, a foglyok egyike, Monier André hátrapillantott s a következő szemvillantásban már össze is esett. Hogy miért? Erre ő maga így felel:

— Semmiesetre sem félelemből, mert a félelemhez öntudat kell, feleszmélni pedig nem volt idő. Egyszerűen az életösztön dolgozott bennem...

A sortűz eldőrdült s Monier elterült egyik társának tetejére. Ez reggeli 9 órakor játszódott le. Este hatig mozdulatlanul, noha minden sebesülés nélkül, ott szuszogott a véres teher alatt. Alkonyatkor német katonák jöttek a testek eltakarítására. Erre Monier, ne hogy eltemessék, kérvényesen volt életjelt adni: először a szemét nyitotta ki, majd felugrott. A német katonák hanyatt-homlok menekültek, de

azután a „kivégzett” franciát mégis csak elfogták.

S végül úgy döntöttek, hogy a kivégzést, miután a fogoly már átesett a halál eszéi bozalmán, nem ismétlik meg.

Ma Bourg-les-Valence-ban békés és boldog kisbirtokos André Monier, akinek bus jubileumait a 75. gyalogezred mindig küldöttségileg tisztelt meg. Meg kell becsülni azt a néhány régi halálraitételt, aki megmenekült, hogy az ujonnan halálraitélandók milliói okuljanak az eseten és vigyázzanak majd a vára.

Egész öltönyt, kabát, szövet, vászon, diffin, flanel maradványok a potom áron most érkezt Steiner maradványok Calea Victoriei 3. az udvarban

Csak szeptember 1-ig, csütörtök este 7 óráig lehet jelentkezni a

BUDAPESTI SPORTVONATRA

menetjegyirodákban Oradea
Kérem fel-
vezetést a Wagon-Lits/Cook és Europa B-dul Regele Ferdinand.

24 nagyszalontai tisztviselő, polgár volt városi tanácsos ellen tett vádindítványt az ügyészség

A gyanúsítottak névsora. — A városi házladások és a napidíjak a vádpontok között

Nagyvárad, aug. 30. Tegnapi számunkban jelentettük, hogy a nagyvárad vizsgálobírósa számos tanut hallgatott ki a nagyszalontai feljelentések ügyében. A kihallgatások kapcsán egymásnak ellentmondó verziók keltek szárnyra.

Illetékes helyen a kihallgatásokról a következő felvilágosításokat kaptuk:

Mintegy félévvel ezelőtt feljelentés érkezett a nagyvárad ügyészségére a volt nagyszalontai városvezetőség és több nagyszalontai lakos ellen. A feljelentés több vádat tartalmazott, amelyek között első sorban szerepelt

a nagyszalontai házladások ügye.

Mint emlékeztetés, Nagyszalonta városa több lakóházat, az úgynevezett „jegyzői házakat” bocsátott árverés alá és a házak meglehetősen olcsó áron keltek el. A feljelentés megvádolta továbbá a volt interimárbitizottság tagjait, hogy a megengedettről nagyobb napidíjakat vettek fel.

Fersigan vizsgálobíró, akihez a feljelentést beosztották, megindította az alapos előzetes kihallgatásokat. Számos tanut hallgatott ki, szakértőkkel megbecsültette az árverésen eladott házakat, majd az előzetes nyomozás (cercetare) eredményét áttette az ügyészséghez. Az ügyészségen Popescu ügyész tanulmányozta át az aktákat, majd

előzetes vizsgálati vádindítványt tett (rechizitoriu intro-

ductiv) 24 nagyszalontai személy ellen.

Az előzetes vádindítvány alapján a vizsgálobíró — a szabadságon levő Fersigan Cornei helyett Neculescu Aurel — beidézte mindazokat, akik el-

len az ügyészség vádindítványt tett. A perrendtartás értelmében ugyanis csak a gyanúsítottak kihallgatása után hozhat végleges döntést a vizsgálobíró: vádiratot, vagy vádmegszüntető végzést hoz.

Kik ellen adott ki vádindítványt az ügyészség

A 24 nagyszalontai személy, akik ellen az ügyészség vádindítványt adott a következők:

Kemény Arthur, Moga Nicolae városi főtisztviselő, Pantos Adrian, dr. Roxin Nicolae ügyvéd, Balog György városi vezértitkár, Triple Dora, Barbat Titus, Dobai Ioan, Rozvan Iosif volt városi inspektor, Orisifor Borcea volt és jelenlegi polgármester, Iona Mihály, Nuş Gavril, Marcus Stefan, Guiaş Dumitru, Bódi Mihály, Kálmándi János volt városi tanácsosok, Oláh Lajos, Mihai Andrei, Grósz Ármin, Bárdos Lajos, Kovács Béla volt polgármester és Radu Popovici ügyvéd volt alpolgármester.

A fentiek ellen

a büntetőtörvénykönyv 236, 204, 401 és 421 szakaszai alapján adta ki a vádindítványt az ügyészség,

részben a közvagyon megkárosítása címén, mert potom áron bocsájtották áruba, illetve vették meg Nagyszalonta házait és telkeit, részben azért, mert a volt városi tanácsosok és tisztviselők a törvényesnél nagyobb napidíjakat vettek fel.

A vizsgálobíró elé beidézték a gyanúsítottak közül

négyen nem jelentek meg

és ezért a vizsgálat még nem fejeződött be és a vizsgálobíró véghatározatát még nem készíthette el.

Minden elterjedt híreszteléssel szemben tény, hogy az ügyészség egyetlen gyanúsított ellen sem tett letartóztatási indítványt és a hivatalban levő városvezetők és tisztviselők állásától való felfüggesztését — sem kérték. A gyanúsítottaknak csak most lesz alkalmuk védekezésüket előterjeszteni és lehetséges, hogy sikerül tisztáznok magukat a vádak alól.

A gyanúsított polgári személyek például azzal védekeznek, hogy ők szabályos árlejtésen vették meg a házakat és őket ezért semmiféle büntetőjogi felelősség nem terheli, arról is inkább, mert hiszen maga a közvetlenül érdekelt Nagyszalonta városa nem lépett fel kártérítési igényrel.

A vizsgálat kimenetele elé érdeklődéssel tekint nemcsak Nagyszalonta, de az egész megye közvéleménye.

A végzetes asszony

Az elhagyott férfi rettenetes bosszút állt a hűtlen nő összes ismerősein

Páris világhírű negyedében, a Montmartreban, az apacsok kihaló világában egy idő óta egymást követték a gyilkosságok és gyilkossági kísérletek. A bűntények középpontjában Keusch Madeleine nevű színésznő állott, aki méltán kapta a „végzetes asszony” elnevezést, mert a legenda szerinti mindenkinek meg kellett halnia, aki csak az asszony közelébe férközött. Az apacsok körében azt híresztelték, hogy a színésznőnek volt egyszer egy

barátja, akit azonban elhagyott és ennek a barátnak a vérboszuja kíséri azóta is. Ez az ismeretlen nem tűr el férfit Keusch Madeleine közelében.

Öt év alatt hét áldozata volt az ismeretlen merényletnek, akinek személyéről semmit sem lehetett megtudni. Keusch Madeleine, aki biztosan tisztában volt azzal, hogy ki követi el a merényleteket, nem volt hajlandó utbaigazítást adni a nyomozóknak. Pedig közben az áldozatok közé került 4 éves

kisfia is, akit a Holt Macska nevű éjszakai helyiségben ugyan csak rejtélyes golyók sebeztek halálra.

Évek után sikerült világot deríteni a merényletek hosszú sorára. Marseille uccáin halálra sebezve találtak meg egy Smila Alfréd nevű kubaiférfit, akit utóljára láttak a végzetes asszony közelében. — Ekkor sikerült kinyomozni, hogy a gyilkossági kísérletet Usai Pierre követte el, aki az egyik marseillei szálloda tulajdonosa. Megállapították, hogy a sorozatos merényleteket ő követte el. Valamikor Keusch Madeleine barátja volt, de a színésznő elhagyta őt. Szembesítették a végzetes asszonnyal és ez könnyek között bucsúzott el hűségétől, aki mögött bezárult a börtön kapuja.

A különvonat utasai Budapesten a

„METROPOLE”-ba szállnak Rákóczi-út 58. a város szívében.

150 modern szoba 4— pengőtől, teljes penzió 9— pengőtől. Patinás konyha. Valódi ardeali Flekkenkülönlegességek. Esténként szegedi Farkas Józsa cigányzenekara, d. u. és este Virány-jazz. — Tánc. — Perényi Lili énekel.

Gabonaraktárak épülnek az export elősegítésére

A légügyi- és tengerészeti minisztérium közérdekű megvalósítása

Bucuresti, aug. 30. A román gabona értékesítésének egyik legfontosabb problémája a termés utáni beraktározás lehetősége olyan feltételek mellett, amelyek a nagy és kistermelőnek egyaránt becsületes garantirozást jelent a gabona végleges eladására legalakalmasabb konjunktura bevérsáig. Karada azért diktálhatja a világpiaci árakat, mert az egész ország modern gabonaraktárakkal van beépítve.

A légügyi és tengerészeti minisztérium, amely működése kezdetén van, ma nagy megvalósítások között feladatául tűzte ki ennek a problémának megoldását is, hogy az ország lakosságának 82 százalékát kitevő földművesek és a földművelés segítségére legyen. A törvény már meg is jelent a hivatalos lap pénteki számában.

A gabonaraktárak, amelyek a légügyi és tengerészeti minisztérium fog építeni, 454 ezer tonna gabona befogadására lesz alkalmas, amelyhez a már meglévő konstancai, galaci és brailai gabonaraktárakat is hozzá kell venni 140 ezer tonnával.

A törvényt a legmondosabban készítették elő, az építkezéseket pedig a legbecsületesebb feltételek mellett, román ipari vállalatok végzik el.

A CFR-től szerezték be statisztikai adatokat az utolsó öt év gabona-szállítási forgalmáról az egyes állomásokon. A gabonaraktárak centrumainak azután azokat az állomásokat jelölték ki, ahol az átlagos vasúti gabonaszállítási forgalom 4000 tonna volt. E szempontból kiindulva a törvény értelmében gabonaraktárakat fognak építeni:

4000 tonnás: Chişinău, Schiuvasa, Ares, Bugaz, Sarata Independenta, Folteşti, Cilibia, Cires, Dudeşti, Cioara, Fandulea, Rudeşti, Seceleanu, Comana, Balaci, Craiova, Segarcea, Cetatea, Frămet, Bechet, T-Severin, Tarnavele és Videle.

5000 tonnás: Lipcari, Balta, Corirad, Berezina, Tânacliu, Reni, Ismail, Soldana, Tecuci, Carol I, Silistra, Ghimbavi, Otteniţa, Slobozia, Slatina, Filiaşi és Baileşti.

6000 tonnás: Donduşani, Floreşti, Zaim, Basarabasca, Culegea, Traian Val, Truseşti, Vaslui, Barlad, Ivesti, Cobadiu, Casim, Medgidea, Buzău, Urziceni, Căzăreşti, Alexandria, Portăreşti és Arad.

7000 tonnás: Chilia Nouă, Hamagia, Caraomer, R. Sărat, Faurei, Tundurei, T. Măgurele, Zimnicea és Smardioasa.

8000 tonnás: Bazargic, Jarcă, Călăraşi, Gădar Lunga, Caracal és Corabia.

9000 tonnás: Lehlín és Calafat.

10.000 tonnás: Rosiori, Giurgiu és Temesvár.

Azonnal hozzáfognak 20 ezer vagon befogadására alkalmas raktárak építéséhez. A fennmaradó 25 ezer vagon befoga-

dását szolgáló raktárakat a jövő évben építik meg. Az előkészületek egyformák lesznek a 400, 500 és 600 vagonos raktáraknál, úgy hogy a raktárakat könnyűszerrel lehet majd megnagyobbítani újabb 100 vagon befogadására. Ugyanez áll az elektromos energiára.

Visszavitték Márianosztrára a férjgyilkos Bognárnét

Budapest, aug. 30. Tegnap kora reggel két szuronyos fegyőr jelentkezett a főkapitányságon, Márianosztráról jöttek, hogy visszakísérjék a fegyházba a férjgyilkos Bognár Istvánnét. Bognárnét, aki Alagon meggyilkolta és földarabolta az urát, jögrősen életfogytiglani fegy-

házra ítélték és Márianosztrára került. Pár nappal ezelőtt megszökött a fegyintézet kertjéből, Budapestre vándorolt, de itt felismerék, elfogták és rendőrségre került. A főkapitányság jelentette az elfogatást a márianosztrai fegyintézet igazgatóságának, amelynek intézke-

désére azután most Budapestre érkeztek a fegyőrök.

A kiküldött fegyőrök a kapitányságon átvették Bognár Istvánnét és a Nyugati pályaudvarra mentek vele, ahonnan az első vonattal visszavitték Márianosztrára.

Angol küldöttség jön Romániába a petróleumszerződés ratifikálására

Londonból jelentik A közeli napokban angol gazdasági küldöttség érkezik Bucurestibe, Sir Frederic Leyt Rass vezetésével. A bizottság küldetése abban áll, hogy perfektualja a

Chamberlain miniszterelnök és Tatarescu királyi tanácsos által a romániai petróleumszerződésre vonatkozó megegyezést. Szeptemberben Belgrádba is utnak indul egy angol gazdasá-

gi bizottság. Jugoszlavia külkereskedelmében első helyet Anglia foglalja el, amely például nélkül áll Jugoszlavia történetében.

Rendőri razzián elfogták, öt betörést ismert be, amelyet el sem követett

Az elmúlt napokban rendkívül sok betörés fordult elő Ujpesten. Rendszerint az üzletek raktárhelyiségét fosztották ki a betörők. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az üzletfosztogatók kézrekerítésére.

Tegnap hajnalban razziát tartottak a razzia során rendőrkézre került Tormássy Károly

42 éves műszerész. Megállapították, hogy már két ízben volt büntetve a főváros területéről örök időre kitiiltották. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy az elmúlt napokban öt ujpesti üzletben kísérelt meg betörést, kifizette az ajtót, azonban minden egyes alkalommal megzavarták, mire el-

menekült és az üzletekből nem vitt el semmit sem. Az öt üzlet tulajdonosát, akiket Tormássy vallomása nem felel meg a valóságnak, az öt kereskedés közül egy sem akadt, amelybe betörést kíséreltek volna meg, Tormássyt ennek ellenére beismerő vallomása után letartóztatták.

Tizezer lej jutalmat kapott a hős váradvelencei mozdonyvezető

PÁR HÓNAP ELŐTT mi is beszámoltunk Vintila velencei mozdonyvezető bravúrjáról. A mozdonyvezető menet közben kimászott a mozdony tetefére és egy szemafor kiálló vasdarabja súlyosan megsebesítette. A mozdonyvezető szörnyű fájdalmak között vérző fejjel visszakuszott a mozdonyra és a legnagyobb erőfeszítéssel vezette vonat Kolozsvárig, ahol leszállva a

gépről, eszméletét veszve került el a sínek között. Hosszas orvosi kezelés után felgyógyult a hős mozdonyvezető, a kit a vasút igazgatósága húsz ezer lej jutalomban részesített. Most, az Universul című bucarestii lap, tizezer lej jutalomban részesítette Vintila mozdonyvezetőt. A jutalmat Stănescu, a lap igazgatója, és a lap szerkesztője kerelték át a jutalmazottnak.

Minden helytartósághoz 10 miniszteri tisztviselőt neveznek ki

Bucurestiből jelentik: — A pénzügyminisztériumban befejezés előtt állnak azok a munkálatok, amelyek a helytartóságok felállításával váltak szükségessé. A pénzügyminisztériumban elhatározták, hogy minden helytartósághoz tíz-tíz miniszteri tisztviselőt küldenek ki a pénzügyminisztérium hatáskörébe tartozó kérvények elintézése céljából.

bilincselve a szigurancára kísérték, ahol kihallgatták, majd szembesítették a már előzőleg elfogott bűnlársával, Culdával. Délben egy órakor Paximade kveszor, Rađu Jonescu őrnagy, katonai főügyész és mások jelenlétében lepergették a szökés részleteit, majd követték Culdát és Tőkést a szökésüktől az elfogatásukig megtett utakon.

— Tökés add meg magad!
Tökés nem védekezett, meg-

Segesvár, augusztus 30.

Vasárnap délelőtti nyílt meg ünnepélyes keretek között az iparosság országos nagygyűlése. Annak ellenére, hogy a Bukarestben székelő Kisiparos Szövetség vezetősége sajtónyilatkozatban megtagadta a részvételt s tagegyesületeit is távolmaradásra szólította fel, a nagygyűlésen hatvankét különböző iparosszervezet kiküldöttjei jelentek meg az ország minden részéből. Laczkovits Albert megyesi kiküldött javaslatára megválasztották a nagygyűlés elnökségét a következőkből: Rusu Vasile (Bucuresti), Bustya Béla (Marosvásár hely), Vegrea Ioan (Galati), Illés Dániel, (Nagyvárad) és Marita Gheorghe (Arad). Az elnökség nevében Rusu Vasile köszöntö meg a nagygyűlést bízalmát. Román nyelvű megnyitó beszédében kiemelte a kisiparosság egységes összefogásának jelentőségét s örömmel állapította meg, hogy faji, vallási, szakmai és szervezeti különbség nélkül Románia iparosságának minden árnyalata a segesvári találkozón képviselve van. „Az egyetemes összefogás az egyedüli út” — mondotta Rusu Vasile — „melyen az iparosság a maga érdekeinek sikeres védelmét elérheti.”

A napirend megkezdése előtt üdvözlő táviratot szövegezett meg a nagygyűlés Károly király Öfelségének s ünnepélyes felállással fejezte ki tiszteletét az uralkodó iránt. Táviratban üdvözölték Ralea munkaügyi miniszter is, kifejezésre juttatván a kisiparosság egyetemes kívánságait.

A nagygyűlés első napját a kisiparosság legizgalmasabb kérdése foglalta le: a szervezkedés kérdése. A kialakult vitában három főirányzat alakult ki. Schwartz Lajos (Nagyvárad) indítványa szerint a

kisiparosság egységét a Kisiparos Liga kereteiben lehet a leggyorsabban és legkönnyebben megteremteni, mert ez az országos szervezet minden községben és városban felállíthat fiókokat s így a jogi személyiség megszervezése nem ütközik nehézségekbe. Ezzel szemben Bustya Béla (Marosvásárhely) a külön szakmai szindikátusok megalakítását javasolja, különös tekintettel arra, hogy a szindikátusokat a legkönnyebb megalakítani s az iparosság széles tömegei is a szakmai szervezkedést érzik a legegyszerűsebb szükségletüknek. — A harmadik irányt Kovács

Elek (Nagyvárad) képviselte, aki nagy érdeklődéssel fogadott áthidaló javaslatot tett.

E javaslat szerint minden iparosalkulat önállóságát tiszteletben kell tartani s a közös iparosérdekek egységes szolgálátát egy közösen felállított országos bizottság szolgálhatja a leghamarább. Az országos bizottságban a kisiparosságnak szakmai, szervezeti, nemzeti-ségi és földrajzi különbség nélkül egységesen kell képviseltetnie. A szervezeti összefogás segítségével felállított országos bizottság megbízatása egy következő iparos-nagygyűlésig szólna, amikor is az új

London, aug. 30. A gyermekbénulási járvány, amely már hónapok óta szedi áldozatait a vidéki kerületekben, most Londonra is áterjedt. A romfőrei elővárosban súlyos bé-

nulási tünetekkel kórházba vittek egy tizenegyéves kislányt és ugyanakkor a fulhami elővárosban is megbetegedett egy tizenegyéves kislány. A két esetet szigorúan titokban tartják, mert

nem akarják nyugtalanítani a lakosságot. Minden intézkedés megtörtént a járvány terjedésének megakadályozása érdekében.

Bukarestből jelentik: Jassi város strandfürdőjében vasárnap reggel

borzalmas szerencsétlenség történt.

Egy fiatalemberekből álló társaság az egész éjszakát átmulta, majd reggel a strandvendéglőben folytatta a mulatozást.

A társaság egyik tagja, Cranner ismert jasszi milliomos egyetlen fia, ittás fejjel a trambulin legmagassabb deszkájára ment és

ruhástól leugrott a meden-
cébe.

Az ugrást azonban elvétette és nem a vízbe esett, hanem a medence szélére és szétzúzott tagokkal, holtan terült el a be-

Florescu ezredes vármegyei prefektus Zs. Szabó János nyugalmazott pénzügyigazgatósági főpénztárost kinevezte szalon-tai alpolgármesternek.

Az új alpolgármestert dr Gre-
avu Aurel főszolgabíró ünne-
pélyes keretek között iktatta
be. Zs Szabó János letette a

tonlapon, Amikor atyja fia
haláláról értesült, féloldali
szélütés érte.

hűségeskút és ezzel Szalonta város alpolgármestere lett. A hivatalos beiktatáson résztvevő Borcea Onisifor polgármester, Balog György városi vezértitkár, Moga Miklós városi főjegyző és a városi tisztviselők közül többen.

**10 rendkívüli
olcsó napot
rendezünk**

a raktáron levő tavaszi árukból **le'szüke**
miatt. H sznája ki ezen **re'sza tika mat.**
Tekintse meg kirakatainkat!

Katz Posztóáruház

szintén parlamentáris jellegű nagygyűlés az iparosegység mozgalmához időközben csatlakozott szervezetek képviselőinek bevonásáról is gondoskodnék.

A nagygyűlés egy közönszerv felállítása mellett döntött s Kurkó Gyárfás (Brassó) indítványára tizenegytágu ideiglenes bizottságot létesített.

A kongresszus második, hátfői napján a betegsegélyző-szérelmekkel, a Munkakamarák ügyével, a tanonckérdéssel, a közüzemek konkurrenciájával és az iparosoknak alkotmányosan biztosított szervezkedési joga egyes helyi hatóságok részéről történő akadályoztatásával foglalkoztak. A kongresszus az összes sérelmekről határozati javaslatot fogadott el.

Ingatlan adás-vételi

irodâmat Str. Astra 11.

szám alól áthelyeztem

Str. D. Cantemir (volt

Beöthy Ödön-u) **14.** alá.

Weinberger Gábor

Hamis nyomon

— Regény — 64

— Attól félek, hogy March végrendelete kis változást hoz az ön életébe, Mr. Bristowe — mondta bizalmas hangon.

Ray nem értette meg e szavak teljes jelentőségét.

— Némiképpen igen. De ön tudja, hogy sohasem voltunk nagybátyámmal meghitt viszonyban. Nagyon bőkezű volt velem, de különben rokonságunk inkább csak formai volt, alig találkoztunk.

— Igen, igen — bólongatott Eldon. — De én nem a maguk rokonságának érzelmi részéről beszélek, hanem a... pénzügyi részéről. — Eldon hangja suttogó lett. — Ugy éreztem, azonnal föl kell önt keresnem...

Ismét elhallgatott. Ray inkább Eldon arckifejezéséből, mint szavaiból, gyanítani kezdett valamit, mi nyomban bizonyossággá lett.

— Azt akarja ezzel mondani, hogy nagybátyám kitagadott engem?

Az ügyvéd bólintott. Ugy lát szott, nem bír szólni. Ray úgy érezte, mintha fejbe kőlították volna.

— Valószínűleg azért tette, hogy mulasson rajtam — mondta csöndesen. — Nem volt közünk semmiféle viszály, vagy nézeteltérés. Persze, arra senki sem volt ok, hogy rám hagyjon valamit. De azért mégsem volt helyes, hogy évekig biztatótt, hogy mindenét rám fogja hagyni.

— Én sem tudom megérteni, Mr. Bristowe. Az egész dolog szörnyűséges! Nemde, ön még csak második éve ügyvéd? És, természetesen, nincs olyan kliéntúrja, hogy megélhetne belőle?

— Azért kérdezi ezt, mert a bácsim a járadékot is megszűntette? — kérdezte Bristowe. Fölnevetett. — Hát erre nem gondoltam. Ott kell majd hagynom az ügyvédséget...

— Ne hamarkodjon el, kérem, semmit, Mr. Bristowe — kérte Eldon. — Az egész dolog nagyon... izé... furcsa.

— Nem szabad megkérdezni, ki az örökös?

— A hagyaték negyedmillió font és minden föltétel nélkül Mrs. Hallettre száll...

Eldon az ajtó felé mert. Ray megdöbbenve nézett rá és nem is hallotta az ügyvéd szavait:

— Még egyszer kijelentem, hogy nagyon csúnyán bánt el magával a nagybátyja.

— Mrs. Hallettre! — dübörgött Ray. — Mrs. Hallettre! — Hát igazán nagyon furcsa.

(Folytatjuk)

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA

Öngyilkos lett egy festőművész, mert reménytelenül szerelmes volt modelljébe

Két tragikus öngyilkosság a fővárosban

Bukarestből jelentik: Két megrendítő öngyilkosság történt a fővárosban. Az Elisabetha köruton levő 38. számú házban lévő „Lido Venetia” szellőben egy jólöltözött fiatal nő szállott meg. Kétágyas szobát rendelt azzal, hogy férje néhány perc múlva köveli. — Angela Niculescu nevet irt a bejelentő lapra. 24 óráig az asz-

szony nem hagyta el szobáját. A portás benyitott a szobába és eszméletlen állapotban találta az asszonyt. Azonnal be szállították a kórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak. A szobában, párnája alatt bucsu levelet találtak, amelyben az öngyilkos nő megírja, hogy igazi neve Adriane Aristide Panduris, egy ügyvéd özvegye

és férjét követi a halálba.

Gola Simion festőművészről a szoszen egy virágágyban találtak eszméletlenül. Ezüstnitrat és jódkeveréket ivott. Peti küljében bucsulevelet találtak. Azt írja, hogy azért megy a halálba, mert szerelmes volt modelljébe, aki nem viszonzta érzelmeit.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

ÁLLÁS

Jómegjelenésű csakis intelligens hölgyeket és urakat szép keresethez juttatunk ügynöki teendők elvégzésével. Cim a kiadóban. 3446.

Perfektül főzni tudó fiatal mindenek szakácsnét jó fizetéssel felveszek. Cim a kiadóban. 3548

Fiatall, románul tudó fiu ven déglőbe kiszolgálni felvétetik azonnal. Iuliu Maniu No. 62. 3593

Mindenek szobaleányt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Cim a kiadóban. 3553

Tanuló lányokat fizetéssel felvesz Hutwald kalapszalonn, Pia. ja Regina Maria 2. 3557

Jó bizonyítvánnyal bejárnót szept. 1-re felvesz Salamon, Matei Corvin 10. 3579

Tanuló jó fizetéssel felvétetik. Stein fűszeres, Str. Oltenia 11. 3595

Munkásleányok, kifutóleányok állandó munkára felvétetnek Helicon, Str. Rimanóczy 4. 3589

Rendszerető, perfekt főzni tudó fiatalabb mindenek szakácsnét, állandó helyre, csakis jó bizonyítvánnyal felveszek. Családias elbánás, jó fizetés. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 3590

Ugyes napszámot állandó munkára felveszünk. Játéküzem. Str. O. Iosif 7. 3591

Megbízható, gyermektelen házaspár házmesternek és egy mindenek főzőnő azonnalra felvétetik. Wasserstrom, Pompeiu 8. 3583

Erős angol kézimunkás és kézimunkásnők felvétetnek — Gaby-salon, Str. Rimanóczy 12 3587

Perfekt bejáró szakácsné jelentkezék szeptember elsejéig Dr. Bárdos, Str. Nicolae Zsiga 1. 3586

VÉTEL-ELADÁS

Egy kézi hajtású tengeridaráló „Kühne” gyártmány eladó Str. Franceza 12. 2419

Kisebb magárházat vennék, 10.000 leit lefizeték, a többi havi 1000 lei törlesztésre. Cim a kiadóban. 3592

LAKÁS

Egy szép csinos magárház azonnal kiadó. Calea Aristide Demetriad No. 17. 3553

KÜLÖNFÉLE

Oradea közelében nagy istálló 20 darab jószág részére, lakással kiadó. Cim a kiadóban 3594

Két villamos összeütközött .. 10 halott

Tokióból jelentik: Kobe közelében egy alagútban összeütközött két villamosvonat. Az utasok közül tíz meghalt, ötven többé-kevésbé súlyosan megsebesült. A szerencsétlenséget egy jelzőkészülék elromlása okozta.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

Bucuresti. 7.30 Ritmikus tor na, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közber sport-hírek. 13.40 Gramofonlemez 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás 19 Időszere anyag. 19.17 Tánclemez. 20 Felolvasás. 20.15 Jelescu Pál zongorázik. 20.45 Niculescu Sabina harfázik. — 21.10 Időszere anyag. 21.45 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, Dima énekesnő közreműködésével. 22.30 Hírek 22.45 Vendéglői zene. Majd hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Ponts időjelzés. — 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Előadás. 17.45 Portos időjelzés. 18 Előadás. 18.30 Jazz. 19.15 Előadás. 19.45 Sarki fény, színmű. 20.15 Hírek szlovák nyelven. 20.20 Zongoraszámok. 20.45 Hunyady Sándor csevegése. 21.10 Hanglemez. 22.10 Hírek. 22.30 Az 1. horvátgyalogezred zenekara. 23 Időjárás-jelentés. 23.40 Németnyelvű előadás. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

bármilyen
HA NYOMTATVANY-ra

volna szüksége, kérjen előbb árajánlatot a

PASZTOR EDE

cégtől, amely modernül felszerelt nyomdájával a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Telefonhívásra megbízottunkat azonnal küldjük. Piața Mihai Viteazul 4. Telefon 28-00